

19.11.2012

Dnro:
1967/04/2012

Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä - VAHTI
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö
860/00.01.00.01/2012

Viestintäviraston lausunto VAHTI:n valmistelemaan toimitilojen tietoturvaohje -luonnokseen

Viestintävirasto on tutustunut VAHTI:n valmistelemaan toimitilojen tietoturvaohjeeseen. Ohje on hyvin tarpeellinen valtionhallinnon toimitilaturvallisuuden yhtenäistämisessä ja salassa pidettävän tietoaineiston fyysisen turvallisuuden varmistamisessa. Viestintävirasto on osallistunut aktiivisesti ohjeen valmistelutyöhön osana ohjeen valmisteluryhmän sekä VAHTI:n työtä.

Ohjetta voidaan yleisesti pitää hyvin onnistuneena sekä riittävän yksityiskohtaisena. Tämä on tärkeää ohjeen maastouttamisen onnistumisen kannalta. Viestintävirasto pitää myös hyvänä sitä, että ohjeessa otetaan kantaa tietoteknisten laitetoimilaturvallisuuden järjestämiseen ja sitä, että ohje kumoaa näin erillisen ja vuonna 2002 annetun VAHTI-ohjeen 1/2002. Ohjeiden yhtenäistämällä vältetään mahdollisia päällekkäisyyksiä, jotka voisivat johtaa mm. ylimääräisiin kustannuksiin.

Toimitilaturvallisuusvaatimusten toimeenpanoa korotetulla ja korkealla tasolla hidastaa niistä aiheutuvat kustannukset. Eriytettyjen ja tietoturvallisuusvaatimukset täyttävien tietojärjestelmäympäristöjen rakentaminen voidaan nähdä pienessä tai keskisuuressa mittakaavassa olevan kustannuksiltaan huomattavasti edullisempaa, kuin vastaavien toimitilaturvallisuusvaatimusten toimeenpanon.

Valtionhallinnon toimitilastrategian yksi keskeisimmistä tavoitteista on ollut saada aikaan kustannussäästöjä. Strategian toimeenpanossa Senaatti-kiinteistöillä on merkittävä rooli. Viestintävirasto näkee, että jatkossa Senaatti-kiinteistöillä tulee olemaan myös huomattavan suuri rooli valtionhallinnon toimitilaturvallisuusvaatimusten toimeenpanon mahdollistamisessa. Virasto esittääkin, että VAHTI käynnistää puheenjohtajan sekä JulkICT-toiminnon välityksellä tämän ohjeen toimeenpanon onnistuneen maastouttamisen mahdollistamiseksi sisäisen keskustelun Valtiovarainministeriön budjetti-osaston sekä Senaatin ohjauksesta vastaavan toiminnon kanssa. Valtiovarainministe-

riön on huomioitava ohjeen maastouttamisesta aiheutuvat kustannukset ja tuettava valtionhallinnon toimijoita tarvittavin resurssein. Senaatti-kiinteistöjen on puolestaan valtionhallinnon konserniohjauksen keskitettynä toimitilapalveluiden toimittajana kyettävä tarjoamaan valtionhallinnon toimijoille toimitilaturvallisuusvaatimukset täyttäviä toimitiloja ilman, että niistä koi-tuu valtionhallinnon toimijoille kohtuuttomia kustannuksia. Vaikka ohjeessa on pyritty huomioimaan kustannustehokkuus, ei se yksin riitä ohjeen toimeenpanon varmistamiseksi.

Ohjeessa on erotettu suojaustasovaatimuksia sen perusteella, onko suojattavana etuna salassa pidettävä tieto vai turvallisuusluokiteltu tieto. VAHTI:n olisi kiinnitettävä ohjeen toimeenpanossa tähän erityistä huomiota, sillä tämä lähestyminen poikkeaa aikaisemmasta. Lähestymismalli saattaa aiheuttaa se-kaannusta tunnistettaessa tarvittavia turvallisuusvaatimuksia.

Ohjeessa esitetyt vaatimukset liikkuvan työn osalta (kappale 3.7) saattavat aiheuttaa riskitilanteita. Tällainen, viranomaisen omaan harkintaan riskienhallinnan perusteella jätettävä tarve-harkinta, voi olla jossain tapauksissa merkittäviä riskejä aiheut-taja tekijä, ellei valtionhallinto varmista viranomaisen toteutta-mia riskienhallinnan periaatteita. Riskienhallinnasta ei saisi mis-sään tilanteessa syntyä takaovea, jonka avulla voidaan välttää muutoin toimintaa vaikuttavia turvallisuusvaatimuksia.

Viestintävirasto näkee, että nyt luonnosvaiheessa olevan ohjeen valmistuttua, sen sisällöstä olisi järjestettävä koulutusta valti-onhallinnon toimintayksiköiden toimitilaturvallisuusvaatimusten toimeenpanosta vastaaville, kuten turvallisuuspäälliköille, tieto-turvallisuuspäälliköille, kiinteistöjen hallinnasta tai kiinteistöpal-veluiden hallinnasta vastaaville sekä merkittävimmille sidos-ryhmille. Näin ollen ohjeen jalkauttamissuunnitelmaan on kiin-nitettävä erityistä huomiota.

ICT-varautumisen vaatimuksien (VAHTI 2/2012) sekä toimitila-turvallisuusvaatimusten yhteensovittaminen tulee myös nähdä tärkeänä ja se tulisi huomioida VAHTI:n toimintasuunnitelmassa 2013. Riittävän ajoissa toimitilojen suunnittelussa huomioitu kokonaisvaltainen vaatimustenhallinta edesauttaa valtionhallin-non kokonaisturvallisuutta, parantaa varautumistasoa sekä edesauttaa kustannustehokkaiden ratkaisuiden löytämisessä.

Timo Lehtimäki
Johtaja
Viestintävirasto

Jani Arnell
Turvallisuuspäällikkö
Viestintävirasto

Tiedoksi

Viestintävirasto:
Asta Sihvonen-Punkka
Jorma Koivunmaa
Ari-Pekka Neuvonen

Liikenne- ja viestintäministeriö:
Pekka Sinkkilä
Mika Mäkilä